

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ
НА ВИСШИЯ
СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

КОНЦЕПЦИЯ

**за работата като
административен ръководител на**

ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД

на полковник ДИМИТЪР АНГЕЛОВ ФИКИИН,

кандидат за заемане на длъжността

административен ръководител –

Председател

на Военно-апелативния съд

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	стр. 4
ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА	стр. 4
АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОЕННО- АПЕЛАТИВНИЯ СЪД. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ.	стр. 5
I. Кадрова обезпеченост и организационна структура	стр. 5
I.1 Магистрати	стр. 5
I.2 Съдебна администрация	стр. 6
I.3 Сграден фонд	стр. 6
II. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ	стр. 7
II.1 Движение на делата	стр. 7
II.2 Натовареност на органа и апелативния район	стр. 10
III. УПРАВЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ	стр. 12
IV. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ	стр. 15
V. БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ	стр. 16
VI. КАДРОВА И МАТЕРИАЛНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА.	стр. 17
VII. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ	стр. 20
НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД И АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ	стр. 22

I.ОПТИМИЗИРАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА СЪДЕБНАТА ДЕЙНОСТ	стр. 23
II.ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	стр. 30
III. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ	стр. 31
IV. МЕДИЙНА ПОЛИТИКА	стр. 32
V. ДОСТЪП ДО ПРАВОСЪДИЕ	стр. 34
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	стр. 36

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител - Председател на Военно-апелативния съд и в съответствие с изискванията на чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт, представям на вниманието Ви настоящата Концепция за управление на този съд.

ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Мотивацията за кандидатирането ми за длъжността административен ръководител на Военно-апелативния съд е обоснована от цялостната ми дейност като магистрат и съдия. Във Военно-апелативния съд съм почти от началото на неговото основаване. Преди това съм работил седем години като съдия във Военен съд - Пловдив. Считаю, че стажът ми като съдия, който е повече от двадесет години, и натрупаният професионален опит и умения ми дават увереността да се кандидатирам за тази длъжност. Амбицията ми за това е обоснована и от даденото ми от вас доверие по време на участието ми в предишния конкурс, когато при проведеното гласуване получих дванадесет гласа в моя подкрепа. Познавам много добре колегите магистрати и съдебните служители, включително и по места, и съм наясно с организационните възможности и качеството на работа на всеки от тях. В професионалната си кариера съм поддържал много добри колегиални отношения, които смятам да продължа и занапред, и които считам за основа за постигането на по-добри резултати в съвместната ни работа. Тези резултати се дължат преди всичко на старанието и усилията на всички магистрати и служители на съда и определено смятам, че предпоставка за това е доброто административно ръководство и колегиална атмосфера на взаимоотношения. Считаю, че се ползвам с подкрепата на по-голяма част от колегите и че ако бъда избран, ще продължим заедно да допринасяме за подобряване работата на съда и

развиване на постигнатите до сега резултати.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА.

Военно-апелативният съд осъществява дейността си на територията на цялата страна. Съгласно разпоредбата на чл. 63, ал. 6 ЗСВ той е въззивна инстанция по отношение на обжалваните и протестираните актове на военните съдилища.

До 01. 04. 2014 г. в Република България правораздаваха пет такива съдилища, но с Решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 6/06.02.2014 г. броят им бе намален на три, тъй като поради ниската им натовареност бяха закрити Плевенския военен съд и Варненския военен съд, считано от 01.04.2014 г., чийто съдебни райони преминаха съответно към Софийския военен съд и Сливенския военен съд. Тази съществена промяна бе проведена успешно благодарение на съвместната работа както на Висшия съдебен съвет, така и на Военно-апелативния съд и съдилищата, засегнати от тази трансформация. Причина за тази реформация се явява оформилата се през последните години тенденция към постоянно намаляване броя на делата, постъпващи за разглеждане във военните съдилища. Това обстоятелство обаче е извън възможностите за въздействие от страна на съдилищата, защото не те определят броя на извършените и разкрити престъпления и съответно броя на внесените обвинителни актове.

I.1. МАГИСТРАТИ

Във Военно-апелативния съд по щат работят общо 7 магистрати – пет съдии, заместник председател и председател. С Решение на ВСС по Протокол № 20/15.05.2014 г. административният ръководител – Председател на съда полк. Петър Петков беше временно отстранен от длъжност до приключване на образувано срещу него наказателно производство, поради което към настоящия момент съдът

правораздава с шест съдии, като заместник-председателят е и и.ф. административен ръководител – Председател на съда. Всички магистрати са изградени професионалисти с повече от 20 години стаж, като всеки един е с максималния ранг “съдия във ВКС и ВАС”.

1.2. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

По щат съдебната администрация се състои от 13 човека – съдебен администратор, главен счетоводител, главен специалист – той и съдебен статистик, старши специалист – той и шофьор, касиер и домакин, завеждащ служба „Съдебни секретари”, три съдебни секретари, три съдебни деловодители, куриер и чистач.

До това състояние на съдебната администрация се стигна в резултат на решение на ВСС от 31.07.2014 г., с което бе намалена числеността на съдебната администрация с четири щатни бройки, в резултат на което, видно от гореизложеното, се наложи съвместяване функциите на липсващите по щата на съда длъжности.

Съотношението на брой служители към магистрати към момента е 2.0/1, което способства за ефективно и качествено осъществяване на съдебната дейност и за равномерно разпределение обема на общата работа.

Между съдиите и съдебните секретари е въведен екипен принцип на работа, който дава добри резултати по отношение срочното разглеждане и приключване на делата. Между служителите в отделните звена е осигурена взаимозаменяемост, което гарантира непрекъснатост на работния процес и пълноценно обслужване на гражданите.

1.3. СГРАДЕН ФОНД

Военно-апелативният съд е разположен на партерния етаж на Съдебната палата и се помещава в 5 съдийски кабинета и 4 стаи за съдебните служители. Регистратурата за класифицирана информация е разположена на сутеренния етаж в две оборудвани съобразно изискванията на ЗЗКИ стаи. Във всички помещения са създадени много добри и подходящи

условия за работа.

II. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

II.1. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Военно-апелативният съд според определената му компетентност като въззивна инстанция разглежда следните видове дела:

- наказателни дела от общ характер/нохд/
- наказателни дела от частен характер/нчхд/
- административни наказателни дела/анд/ и
- частни наказателни дела/чнд/.

От така посочените видове дела най-голям е делът на наказателните дела от общ характер и на частните наказателни дела, които заедно представляват 89 % от общо свършените дела.

По реда на въззивното производство през 2013 г. в съда са постъпили общо за разглеждане 117 дела, а от предходната година са останали общо неприключени 8 дела. Общо делата за разглеждане са били 125, от които 49 нохд, 3 нчхд, 62 чнд и 11 анд. Постъпилите за разглеждане през 2012 г. по реда на въззивното производство са били 144 дела, а за 2011 г. – 119 дела.

Налага се изводът, че постъплението на делата през изминалата година регистрира намаляването им с 19 броя (12,2 % в сравнение с предходната година), но е по-високо от това за 2011 г. Въпреки това броят на постъпилите дела за 2013 г. е приблизително равен на средното постъпление за последните три години, което възлиза средно на 129 дела годишно, като за този тригодишен период значително е намалял броят на делата, останали несвършени, в сравнение с предходните години – за 2011 г. са били 10 несвършени дела, за 2012 те са били 8 дела, а през 2013 – само 5 дела. Видно е, че при почти приблизително постъпление на дела за разглеждане, броят на несвършените дела за периода е намалял с 50%, което се дължи на подобряване ефективността на правораздавателния процес.

За 2013 г. съдиите от Военно-апелативния съд са разгледали общо 70 наказателни дела, от които броят на

отложените такива е бил 12 дела, чийто относителен дял възлиза на 17,14%. През 2012 г. от общия брой разгледани 120 наказателни дела са били отложени 10 дела, което съставлява 8,33%. През 2011 г. са били разгледани общо 135 наказателни дела и са отложени 26 дела, или 19,25 %.

При анализа на гореизложените данни не остава скрита тенденцията към увеличаване броя на отложените дела. Данните показват, че най-често причина за отлагане на делата е неявяването на адвокат – 50%, както и възобновяване на съдебното следствие за събирането на нови доказателства пред въззивната инстанция – 25% от общия брой.

За 2013 г. съдиите от Военно-апелативния съд са приключили със съдебен акт общо 120 второинстанционни дела. Относителният дял на наказателните дела от общ характер, които са били 46 броя, възлиза на 38,33%. От свършените общо 46 нохд дела 45 са приключили с решение или присъда, а едно е прекратено. Това е равно на 97,82% произнасяне по съществуващото на делата. От свършените 61 чнд дела 59 са приключени със съдебен акт по същество, което е 96,72 %. Общо за съда, при свършени 120 дела, 115 са решени със съдебен акт по същество, което е 95,83 %. Изложеното дотук е показател за много добра ефективност и качество на правораздавателната дейност на съда.

Свършени до един месец от образуването им са били 85 дела (70,83%), в срок от един до три месеца са били приключени 30 дела (25%) и в срок над 3 месеца – 5 дела (4,16%).

Ако тези данни се сравнят с въведените от Министерството на правосъдието критерии за срочност, се налага изводът, че в срок до 3 месеца са приключени 115 дела, т.е. 95,83%, което е много добър показател за бързина и ефективност на въззивното наказателно производство.

През 2013 г. Военно-апелативният съд е отменил общо 9 присъди или решения на военните съдилища в страната, постановени по наказателни дела от общ характер и административни наказателни дела. В три от случаите делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, а в шест от случаите - на прокурора за ново разглеждане.

В сравнение с предходни години данните за върнати за ново разглеждане дела сочат следното:

– през 2012 г. са върнати 17 дела от всичко решените 72
нохд и анд дела, което е 23,61 %;

– през 2011 г. са върнати 8 дела от всичко решените 85
нохд и анд дела, което е 9,40 %;

– през 2010 г. са върнати 9 дела от всичко решените 155
нохд и анд дела, което е 5,80 %.

Сравнителните данни сочат, че броят на делата, отменени и върнати за ново разглеждане от друг състав на съда или допълнително разследване на прокурора, е намалял както като абсолютна стойност, така и като относителна, което говори за подобряване качеството на предварителното разследване и първоинстанционната съдебна дейност.

През 2013 г. Военно-апелативният съд е постановил общо 46 решения, които са подлежали на касационна проверка. От тях са били коригирани 7 решения, постановени по дела на Военно-апелативния съд. От тях изцяло или отчасти Върховният касационен съд е отменил 6 решения, а 1 решение е било изменено.

През 2012 г. Военно-апелативният съд е постановил общо 65 подлежащи на касационна проверка решения, от които Върховният касационен съд е отменил изцяло или отчасти 11 решения, а 7 решения са били изменени.

През 2011 г. Военно-апелативният съд е постановил общо 71 решения, които са подлежали на касационна проверка. Върховният касационен съд е коригирал общо 13 решения, от които изцяло или отчасти е отменил 8 решения, а 5 решения са били изменени.

От посочените данни се вижда съществено намаляване на броя на коригираните решения, като е налице тенденция през отчетния период на намаляване броя на отменените решения и рязко спадане броя на изменените такива.

От анализа на гореизложените показатели неминуемо се налага изводът, че освен със своята бързина и срочност при разглеждането на делата, правораздавателната дейност на съда са откроява и с подобряване качеството и ефективността при тяхното решаване.

II.2. НАТОВАРЕНОСТ НА ОРГАНА И НА АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН

През 2013 г. във военните съдилища в страната са били разгледани общо 1334 дела от 26 съдии. Следователно средната натовареност за всеки един от тях е била 51,30 дела. Във Военно-апелативния съд 7 съдии са разгледали общо 125 дела, което прави средна натовареност на съдия 17,85 дела. През предходната 2012 г. във военните съдилища са били разгледани общо 1465 дела при средна натовареност 56,34 дела, а във Военно-апелативния съд 154 дела при средна натовареност на съдия 25,66 дела.

Средна натовареност на военните съдии по отношение на разгледани дела е била следната:

София – 242 дела са били разгледани от 8 съдии, или всеки е разгледал 30,25 дела;

Пловдив – 817 дела са били разгледани от 5 съдии, или всеки е разгледал 163,4 дела;

Сливен – 109 дела са били разгледани от 5 съдии, или всеки е разгледал 21,8 дела;

Варна – 107 дела са били разгледани от 5 съдии, или всеки е разгледал 21,4 дела;

Плевен – 59 дела са били разгледани от 3 съдии, или всеки е разгледал 19,66 дела.

През 2013 г. военните съдилища у нас са решили общо 1286 дела, а Военно-апелативният съд 120 дела. Натовареността на база решени дела е била 42,6 дела за всеки военен съдия и 17,14 дела за щатна бройка съдия от Военно-апелативния съд.

По военни съдилища средната натовареност на база решени дела е била следната:

София – 224 дела са били решени от 8 съдии, като всеки съдия е решил 28 дела;

Пловдив – 734 дела са били решени от 5 съдии, като всеки съдия е решил 146,8 дела;

Сливен – 107 дела са били решени от 5 съдии, като всеки съдия е решил 21,4 дела;

Варна – 103 дела са били решени от 5 съдии, като всеки съдия е решил 20,6 дела;

Плевен – 56 дела са били решени от 3 съдии, като всеки съдия е решил 18,66 дела.

Общо за Апелативния район средногодишната натовареност е била 42,75 решени дела и 44,21 разгледани от един съдия.

От разгледаните от военните съдилища 1334 дела са били решени 1286 дела. По същество със съдебен акт са приключили 1194 дела, което прави 92,84% произнасяне по съществото на делата. От общо свършените дела 253 дела са били разгледани от военните съдии в командировка, което се равнява на 19,6%. От свършените 1286 дела в тримесечен срок са били приключени 1264 дела, което се равнява на 98,2 %. Последното е показател за традиционно отличната сročност, която военните съдилища в страната са отстоявали и реализирали през годините при разглеждането на делата. Запазена е и традицията значителен брой от делата да се разглеждат и решават в командировка, което спестява не само усилия на страните във връзка с придвижването и явяването по делата, но и средства за тяхното разглеждане.

При анализа на гореизложените показатели е очевидна тенденцията към намаляване броя на делата за разглеждане и съответно към понижаване нивото на натовареност както за Военно-апелативния съд, така и за военните съдилища в страната, което даде своето отражение и се наложи техният брой да бъде редуциран. Причините за това са комплексни и са тясно свързани със спецификата на военните съдилища, в които постъпленията на делата са в пряка зависимост от числеността на Българската армия и нейната предислокация. Значение имат още и промяната на подсъдността на военните съдилища по отношение на служителите на МВР, премахването на наборната военна служба, намаляването на числеността на личния състав на армията, същественото намаление на броя на военните прокурори при първоинстанционните съдилища, общата промяна на наказателния процес с въвеждане на споразумението и съкратените производство, които практически не се обжалват и други.

Военно-апелативният съд винаги е имал колегиални и другарски отношения спрямо първоинстанционните военни съдилища. Непрекъснато се оказва помощ на съдии от тези съдилища по принципни въпроси, ежегодно се извършват проверки по организацията във връзка с образуването и

движението на делата. Резултатите от тях се обсъждат на общи събрания на съдиите както на първоинстанционния съд, така и на Военно-апелативния съд.

III. УПРАВЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

Образуването, движението, разглеждането и решаването на делата се извършва съобразно изискванията на Закона за съдебната власт/ЗСВ/, Правилника за администрацията в съдилищата/ПАС/ и Наказателно-процесуалния кодекс/НПК/. Делата за разглеждане се разпределят практически равномерно, като това се извършва от административния ръководител с програмен продукт за случайно разпределение на делата „Law Choice”, предоставен от Висшия съдебен съвет. Успешно се прилага електронна деловодна система на съда за администриране и управление на делата, получена по Оперативна програма „Административен капацитет” и одобрена от Висшия съдебен съвет. Софтуерът функционира нормално и е достатъчно добре осигурява пряката работа на съдиите и съдебните служители. С новата система съдебните служители придобиха нови знания и умения за работа. От една страна, по този начин те предоставят по-качествени услуги, а от друга, улесняват всекидневната си дейност. Системата позволява във всеки един момент да се провери на какъв етап от развитието му се намира конкретно наказателно дело, какви действия са извършени по него, отлагано ли е и по какви причини, какви актове са постановени и спазени ли са процесуалните срокове за произнасяне. Системата е интегрирана успешно в Единната информационна система за противодействие на престъпността/ЕИСПП/. Чрез деловодната програма се предоставя информация към ядрото на ЕИСПП за резултатите от съдебния процес, а в системата на деловодната програма се записват допълнителни данни. Последното би могло да изиграе положителна роля в процеса към преминаване и изготвяне на електронни досиета.

Всички служби на съда са организирани с оглед максималното улесняване и бързо обслужване на страните по делата, на гражданите и представителите на медиите.

Службите и канцеларията на съда, включително и

съдебните секретари, качествено изпълняват задълженията си. Съдебните протоколи и другите съдебни книжа се изготвят в срок и в съответствие с изискванията на закона. Съдебните секретари осигуряват връчването на съдебните книжа и упражняват предварителния контрол върху годността на делата за разглеждането им в съдебно заседание.

За подобряване на обслужването на гражданите деловодството работи без прекъсване през целия ден. Осигурени са нормални условия за обслужване на адвокатите и техните клиенти. Справките се извършват незабавно. Въведена е и система за заплащане на такси и суми на съда чрез ПОС терминал, което значително облекчава гражданите.

Не са регистрирани оплаквания от работата на канцеларията и другите служби на съда.

Добрата работа и взаимодействие между всички служители и магистрати се улеснява от вътрешните правила за работа в съда, които внасят яснота във взаимоотношенията и изграждат чувство за отговорност, след като всеки служител точно знае какви са задълженията му. Така освен общите нормативни актове, приети от Народното събрание и Висшия съдебен съвет, със заповед на Председателя на съда са създадени и утвърдени вътрешни правила за оптимизиране дейността на съда, а именно:

Правила за изграждане на системи за финансово управление и контрол във Военно-апелативния съд/ВАпС/.

Концепция за развитие на ВАпС – 2014-2016 г.

Вътрешни правила за организацията и дейността на КПЕ към ВАпС.

Вътрешни правила за ПУКИ във ВАпС.

Заповед за подобряване на общото организационно и административно ръководство на съда.

Стратегически план за периода 2012 – 2015 г.

Правила за случайно разпределение на делата във ВАпС.

Правила за публикуване на съдебните актове.

Правила за достъп до обществена информация.

Медийна стратегия.

Правилник за вътрешния трудов ред във ВАпС.

Устройствен правилник.

Заповед за личния състав и структура на съда.

Правила за УЧР във ВАпС.

Правила за оценка на трудовото изпълнение на съдебните служители.

Стратегия и планове за обучения на съдиите и съдебните служители от ВАпС.

Идентифициране на риска във ВАпС.

Правила за идентифициране и оценка на рисковете във ВАпС.

Стратегия за управление на риска за периода 2013 – 2015 г.

Процедури за разделение на отговорностите.

Процедури за разрешаване, одобряване и оторизиране.

Процедури за система на двоен подпис.

Процедури за наблюдение.

Правила за подбор и наемане на съдебни служители във ВАпС.

Процедури за конкурентен подбор.

Правила за организацията на работната заплата на съдиите и съдебните служители от съда.

Правила за документооборота по съдебните дела във ВАпС.

Вътрешни правила за осъществяването на предварителен контрол.

Вътрешни правила за преглед на процедури, дейности и операции във Вътрешни правила по съпоставянето на данните във ВАпС.

Процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции във ВАпС.

Процедури по документиране, архивиране и съхраняване на информацията.

Правила за възлагане на обществени поръчки във ВАпС.

Правила за работа с компютърната техника.

Процедури за използване на информационните системи и комуникации във ВАпС.

Изпращане на призовки и съобщения чрез електронния адрес.

Правила за достъп до активи и информация.

Вътрешни правила за обработка, съхранение и достъп до лични данни във ВАпС.

Правила по ЗЗКИ.

Правила за печати.

Процедури за използване на информационните системи и комуникации.

От горепосочения голям брой вътрешни правила се вижда, че административната дейност на съда до настоящия момент се е извършвала съгласно изискванията на законодателството в страната и е допринесла за добрата организация на работата в него.

IV. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Работните места на съдиите, съдебния администратор, съдебните секретари и служителите в деловодството са снабдени с компютърни конфигурации. Вече пета година се използва звукозаписна система на съдебните заседания, което значително улеснява работата на съдебните секретари и подобрява качеството на изготвяните съдебни протоколи.

Програмните продукти, които Военно-апелативният съд ползва, са правно-информационна система „Сиела” и счетоводна програма „Конто”.

Поддържа се и успешно функционира и интернет сайт, в който се публикува информация за справки по делата, за практиката на Военно-апелативния съд по приложението на закона, както и данни за самия съд. Информацията всекидневно се обновява и сайтът е достъпен за адвокати, граждани и журналисти.

През изминалата година средства за закупуване на нова компютърна техника не са отпуснати. През настоящата година също не са предвидени и има реална опасност поради техническа неизправност на остарялата техника съдът да се затрудни при изпълнението на законовото си задължение да поддържа сайт в интернет.

Част от съдиите работят с персонални компютри, закупени през 2009 г. в рамките на изпълнения от Военно-апелативния съд проект по Оперативна програма „Административен капацитет”. Деловодителите и секретар-

протоколистите обаче работят на вече амортизирани и морално остарели компютри, въведени в експлоатация още през 2006 и 2007 г.

Изградена е вътрешна кабелна мрежа за общо ползване на информационната база – нормативни актове и съдебна практика.

Военно-апелативният съд публикува в програмния продукт „Апис практика“ и „Сиела“, както и на интернет страницата си (www.vasbg.com) решения с принципно значение за съдилищата.

V. БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

Финансовата дейност на съда се изпълнява своевременно и стриктно, съобразно функционалните задължения на съответните служители.

Във Военно-апелативния съд реално действа система за финансово управление и контрол /СФУК/. Благодарение на нея се формира благоприятна контролна среда и се гарантира спазване на финансовата дисциплина в съда.

Системата за финансово управление и контрол действа като се съблюдават утвърдени вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност върху финансовата дейност на съда. Тя функционира и в съответствие с нормативните и вътрешни актове, регулиращи финансовата и административната дейност на съда.

За обработката на счетоводните и икономически показатели в съда се използва програмен продукт „Конто“. За обработката на информацията относно месечните възнаграждения на магистратите и служителите се използва програмен продукт „Аладин“.

Бюджетната дейност на съда се осъществява при реалистично прогнозиране на разходите по видове – годишни разходи и залегнали такива в тригодишната прогноза. Своевременно се анализират извършените разходи по параграфи и при необходимост се правят вътрешно компенсационни промени или се сезира ВСС своевременно за корекции по бюджетната сметка на съда.

Основен и най-голям дял от разходите на съда са тези

за трудови възнаграждения и осигуровки. Останалата част от разходите са свързани с издръжката на всички останали дейности. За последните три години действително направените разходи за текуща издръжка на съда не са се променяли съществено и са варирали в рамките на около 35 000 лв. Най-голям дял от издръжката на съда се е формирал от разходи за външни услуги, за съдебни експертизи и за разходи по командировки.

За 2014 г. утвърдената бюджетна сметка на съда с решение на ВСС по протокол № 8/20.02.2014 г. предвижда разходи в размер на общо 849 697 лв., от които за издръжка е предвидена сумата 25 575 лв. Видно е, че средствата за текущите разходи в бюджета на съда са чувствително редуцирани и намалени. В условията обаче на създалите се икономически реалности това намаляване на тези средства е обяснимо. Създалата се ситуация налага да се търсят допълнителни резерви и то най-вече в перото за външни услуги от издръжката на съда.

VI. КАДРОВА И МАТЕРИАЛНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА.

На територията на Военно-апелативния съд осъществяват правораздавателната си дейност три военно-окръжни съдилища. Анализът на тяхното състояние очертава общи проблеми и тенденции, като налага изводи за необходимите мерки.

Военно-апелативният съд провежда с военните съдилища организационна и ръководна работа по отношение на:

- проверки на организацията на дейността на съдиите от военноокръжните съдилища в страната по реда на чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, като на общи събрания се изготвят и разглеждат съответните справки;

- обезпечаване с необходимия брой съдебни заседатели;

- практическо подпомагане за правилното тълкуване и прилагане на закона чрез консултации, указания и разяснения;

- повишаване на правната подготовка на съдиите по утвърдени организационни форми;

- атестиране на съдии от военните съдилища;
- непрекъснато търсене на становища от Етичната комисия по отношение на съдии от военните съдилища.

Актуалният статус на военните съдилища в страната и следният:

СОФИЙСКИ ВОЕНЕН СЪД

По щат Софийският военен съд има председател, зам. председател и седем военни съдии. Общата численост на съда е 28 щатни бройки, от които 9 магистрати и 15 съдебни служители.

Съдът се помещава на партерния етаж в Съдебната палата в гр. София в общо 12 служебни помещения, едно от които е оборудвано за регистратура за класифицирана информация съобразно изискванията на ЗЗКИ. Във всички помещения са създадени много добри и подходящи условия за работа. За нуждите на правораздаването съдът разполага с една съдебна зала, като при нужда ползва и допълнително такива.

Всички магистрати притежават необходимата квалификация и богат съдийски опит. Петима от съдиите са с над двадесет години юридически стаж. Седем съдии са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“ и двама с ранг „съдия в АС“.

Всички съдебни служители са с необходимата квалификация и продължителен стаж в съдебната система.

Работните места на съдиите в Софийския военен съд са обзаведени с персонални компютри, принтери, монитори и др., които отговарят на изискванията за работа в мрежа и могат да поддържат актуални програми за работа. Съдът разполага с 24 компютърни конфигурации. Внедрен е продуктът на фирма „Апис“. Осигурен е достъп до интернет. Ползва се програмен продукт „Аладин“ за обработване на заплатите на служителите. Използва се деловодна програма САС „Съдебно деловодство“ за вътрешния документооборот на съда.

Сайтът на съда функционира от октомври 2008 г. Основното му предназначение е да улеснява гражданите и страните с публикуване на всекидневно актуализирана информация. Най-важна в тази електронна страница е информацията за делата – насрочени, прекратени, оставени без

движение, решени. Има и възможност дело да се търси по зададен критерий.

ПЛОВДИВСКИ ВОЕНЕН СЪД

По щат Пловдивският военен съд има председател, зам.председател и трима военни съдии. Щатната численост на съда е 19 човека, от които петима магистрати и 14 съдебни служители.

От месец април 1992 година Военен съд и Военно-окръжна прокуратура - Пловдив са настанени на първия и втория етаж в сграда, находяща се в гр. Пловдив, ул. "Д-р Г. М. Димитров" № 28, собственост на Министерството на отбраната.

С Решение № 345 от 30.05.2008 г. на Министерския съвет, първият и вторият етаж от горната сграда са безвъзмездно предоставени за управление от Министерство на отбраната на Министерство на правосъдието за нуждите на Военен съд и Военно-окръжна прокуратура Пловдив.

С Акт № 6842 от 05.08.2008 г. за публична държавна собственост на Областния управител гр. Пловдив, имотът е актуван като публична държавна собственост с предоставени права за управление на Министерство на правосъдието за нуждите на Военен съд и Военно-окръжна прокуратура Пловдив.

В сградата на Военен съд и Военно-окръжна прокуратура Пловдив са изградени две съдебни зали, централна климатизация, СОТ-система за охрана на сградата, пожароизвестителна система, телефонна централа и стая за преобличане на адвокатите с тоги.

С Решение по протокол №37/31.07.2014 г. т.25 щатът на Военен съд Пловдив беше намален с две заети бройки за съдебни служители и с една незаета бройка за съдебен служител.

Всички магистрати във Военен съд Пловдив са с продължителен юридически стаж и притежават необходимата професионална компетентност, знания и умения за образцово изпълнение на служебните си задължения. Двама от тях са с юридически стаж над двадесет години, а останалите трима са с юридически стаж над петнадесет години. Трима от съдиите са

повишени в ранг „съдия във ВКС и ВАС“, двама са с ранг „съдия в АС“. Със заповед на председателя на съда са създадени и утвърдени вътрешни правила за оптимизиране дейността на съда,

В основната си част съдът е технически обзаведен с компютърни конфигурации. Някои от тях обаче вече са морално и физически остарели. Не всички са снабдени и с необходимата периферна техника. При оборудвани в съда 19 работни места само на 7 от тях има инсталирани UPS устройства.

Пловдивският военен съд има действащ сайт, в който се публикува необходимата информация за справки по делата.

СЛИВЕНСКИ ВОЕНЕН СЪД

По щат Сливенският военен съд има председател, зам.председател и един военен съдия към момента. Щатната численост на съда е 14 човека, от които трима магистрати и 11 съдебни служители.

Всички съдии са с над двадесет години юридически стаж. Съдебните служители също имат продължителен стаж в съдебната система и натрупан индивидуален практически опит.

Съдът е разположен в част от сграда в центъра на гр. Сливен, собственост на Министерство на отбраната. Всички помещения на съда са събрани на един етаж. Съдебната зала се намира на втория етаж. Във въпросните помещения са създадени много добри условия за работа, като всеки магистрат разполага със самостоятелен кабинет. Помещенията за регистратурата за класифицирана информация са обособени и оборудвани съобразно нормативните изисквания.

Сливенският военен съд разполага и поддържа действащ сайт, в който се публикува необходимата информация за справки по делата.

VII.ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ

От всичко гореизложено може да се направи положителна оценка на състоянието на дейността на Военно-апелативния съд в организационно отношение, което е предпоставка и за постигането на добри резултати в съдебната

дейност.

По отношение на нея се констатира, че през последните години, наред с намалението на постъпилите за разглеждане дела, се наблюдава положителна тенденция по отношение срочността на разглеждането и решаването на делата в съда, тъй като през 2013 г. повече от 95 % от делата са приключени в тримесечния срок.

В резултат на провежданите мерки по обсъждане и разглеждане на отменителните решения на ВКС след влизане в сила на окончателните решения се постига и добро качество на разгледаните и решени от Военно-апелативния съд дела. Както беше отбелязано броят на отменените съдебни актове е относително нисък и има тенденция да намалява – през 2011 г. са били отменени 8 решения, през 2012 г. – 11, а през 2013 г. – 6 бр.

Пресилено би било ако наред с добрите показатели и резултати не отчетем и очерталите се към момента проблеми в дейността на съда. Непрекъснатото намаляване на постъпилите дела, което е обективен фактор, от една страна, и същевременно намаляващият състав на съдиите, от друга страна, създават затруднения при сформирането на съставите. Така при разглеждането на дело по мярка за неотклонение на досъдебното производство и впоследствие при разглеждане на делото по същество, при евентуално отменително решение на ВКС по същото дело, се налага командироване на съдии от военноокръжните съдилища за разглеждането му предвид невъзможността за сформирание на състав. В тази насока е наложително да се вземат мерки евентуално при разглеждането на мерки за неотклонение да се ползват командировани съдии, за да може титулярните апелативни съдии да разглеждат впоследствие делото по същество като докладчици. Напоследък се използва и друга практика, при която в случай на повторно разглеждане на делото, съдията-докладчик се определя на принципа на случайния подбор измежду останалите съдии, неучаствали досега по него, като за окомплектоването на съдебния състав се командироваат съдии от първоинстанционните съдилища.

Друг проблем е липсата на финансиране и използване на компютърна техника, чиято възраст надвишава 4 – 5 години. В тази насока е препоръчително да се премине на едно

централизирано снабдяване с компютърни конфигурации на всички органи на съдебната власт. Така ще се постигне унифициране на използваната техника и програмно осигуряване и най-вече със сигурност доста по-нисък разход на средства, предвид броя на закупуваното оборудване. Считам за препоръчително компютърните конфигурации във Военно-апелативния съд и в останалите военни съдилища да се обновяват през разумни периоди от време, за да няма проблеми при функционирането им.

НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД И АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

В основата на процеса по определяне на целите за развитието на Военно-апелативния съд определено считам, че следва да залегне постигането на европейските стандарти в правораздаването, основаващо се на принципите за върховенство на закона, защита на човешките права и свободи и равен достъп до правосъдие. Този процес би следвало да бъде съобразен и със основната стратегия за реформа в съдебната система, чиято актуализация в момента се обсъжда, и съответно да бъде детерминиран от изискванията, продиктувани от Конституцията и законите в страната. Най-общо тези цели са набелязани и в препоръките на Европейската Комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка. Ето защо бих нарекъл тези цели общоважащи за цялата правораздавателна система, а не само за отделен апелативен район, тъй като правораздаването е една обща дейност в услуга на цялото общество и като такава тя би следвало да бъде съобразена с общовалидни и унифицирани за цялата правораздавателна система изисквания и принципи. Въпросните цели са съобразени и с концепцията за развитието на Военно-апелативния съд за периода 2014-2016 г.

Създадената до момента организация във Военно-апелативния съд, и като цяло във военните съдилища от апелативния район, е на едно сравнително високо ниво, затова

смятам, че усилията, мерките и конкретните действия трябва да бъдат насочени към подобряване и усъвършенстване на тази организация, както и към утвърждаване на унифицирани стандарти в управлението и организацията на работата на въззивния съд и съдилищата от този район.

В дейността си като ръководител не бих могъл да не се отнасям с нужната доза уважение и респект към възможностите, уменията и интелекта и постигнатите досега резултати от военните съдии и стъпвайки и съблюдавайки техния богат професионален опит и потенциал бих продължил, задълбочил и усъвършенствал плановото и прогностично начало в работата ни. Естествено, че през годините са допускани слабости, пропуски или инциденти, поради което бих анализирал същите и бих потърсил индивидуален подход с колегите, които продължават да ги допускат, с оглед оказване на необходимото позитивно влияние при стриктно спазване на изискванията и процедурите, предвидени в ЗСВ.

I. ОПТИМИЗИРАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА СЪДЕБНАТА ДЕЙНОСТ

Бих поставил като основна цел на бъдещата ми дейност, ако получа вашия вот на доверие, усъвършенстването на организацията на работа и подобряване качеството на съдебната дейност както в самия апелативен съд, така и във съдилищата в целия апелативен район. Създадената до момента много добра организация на съдебната дейност неминуемо дава своето отражение както за доброто качество при разглеждането и решаването на делата, така и за сročността на тази дейност, със съвсем малки изключения. Последната би могла да бъде оптимизирана на база две основни мерки за подобряване и ускоряване движението на делата, а именно:

а) Увеличаване процента на решените дела и намаляване на несвършените в края на всяка отчетна година.

б) Намаляване на броя забавените дела чрез скъсяване срока от постъпването на делото до приключването му с краен съдебен акт.

Предприетите усилия за реализирането на тези мерки

би трябвало да бъдат насочени към осъществяване на ефективен ежемесечен контрол на броя висящи дела, както и на броя дела с неизготвени в срок съдебни актове. Същият би могъл да бъде реализиран на база справки от деловодната програма Lotus Notes 8.5 и от сročните и описните книги. В тази връзка трябва да се прави и задълбочен анализ на причините за забавяне на всяко конкретно дело и да се търсят същевременно начини за мотивация на всеки магистрат (включително чрез поощрения и наказания).

За постигането на по-добра ефективност следва да се усъвършенстват и вътрешните правила за случайно разпределение на делата, както и да се въведе регистър на самоотводите и отводите във Военно-апелативния съд и военните съдилища, като се прави периодичен анализ на изтъкваните причини за това като мярка срещу неоснователните отводи и самоотводи.

Наред с това ще се стремя към уеднаквяване и унифициране на стандарти и принципи в управлението и в организацията на работата на военните съдилищата в апелативния район във връзка с разглеждането и решаването на делата. Важна роля за уеднаквяване на съдебната практика и недопускане постановяването на противоречиви съдебни актове има ежегодното обобщаване и анализиране на съществуващите практики при разглеждането и решаването на делата от съдилищата в целия апелативен район, тъй като понякога по еднакви въпроси се наблюдава противоречива съдебна практика. В тази насока следва да се вземат предвид резултатите от извършените планови проверки в съдилищата съобразно разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗСВ, както и резултатите от проверките на Инспектората към ВСС, ако такива са били извършвани в отделните съдилища.

Полезна практика би било и организирането и провеждането един път в годината на съвещание на председателите на отделните военноокръжни съдилища с оглед обсъждане на възникнали и наболели проблеми, набелязване на конкретни цели за следващия едногодишен период, уточняването на необходимите мерки за тяхното постигане и реализиране.

В изпълнение правомощията си по чл. 106, ал. 1 т. 7 ЗСВ

за уеднаквяване на практиката на съдилищата в апелативния район би могло да се организира веднъж годишно и съвместна работна среща на военните магистрати от цялата страна за обсъждане на конкретни правни проблеми с предварително зададена правна тема, по която е налице разнобой в практиката на съдилищата. С оглед избягване на слабостите, допускани при разглеждането и решаването на делата и за да се осигури еднаквото приложение на закона, на тези работни срещи могат да се анализират и причините за отмяна на първоинстанционните съдебни актове от Върховния касационен съд и от Военно-апелативния съд и връщане на делата за доразследване или за разглеждане от друг първоинстанционен състав. Тази мярка ще доведе до подобряване практиката на съдилищата по събирането, проверката и оценката на доказателствата, до уеднаквяване приложението на закона и до еднаквото прилагане на различните тълкувателни решения. По този начин ще бъдат преодолени и различията в проучването, обсъждането, анализа и преценката на значението и съдържанието на различните актове на правораздавателните органи и на протоколите от извършените от тях процесуално-следствени действия. Това неминуемо ще доведе до повишаване качеството на постановените съдебни актове, като смятам, че успоредно ще спада процентът на отменените и изменени съдебни актове за сметка на потвърдените. От друга страна неизбежно ще доведе до уеднаквяване на съдебната практика както между отделните състави на Военно-апелативния съд, така и между съдиите от първоинстанционните съдилища.

Важен елемент от подобряване и усъвършенстване организацията и качеството на работа на военно правораздавателните органи е и качествено и срочно разглеждане на делата. Въпреки отчетения напредък по отношение ефективността и бързината на правораздаването, все още наказателният процес по определени дела, отличаващи се с фактическа и правна сложност, свързани с корупция и организирана престъпна дейност, напредва трудно и оставя впечатление за безрезултатност. Наказателното правораздаване продължава да бъде критикувано за неуспеха си да удовлетвори европейските стандарти за "разумен срок" - особено по отношение на дела за престъпления с висока обществена

опасност и значим обществен интерес. Тези оценки са косвен признак и показател, че ресурсите в наказателната ни система не са оптимално усвоени и че има още много неща, които трябва да бъдат свършени, за да се постигне необходимата ефективност и резултатност при разглеждането и решаването на делата. Следва да бъдат използвани в тази насока всички положителни концепции относно определяне наказателната политика на държавата, застъпени в разработените до този момент стратегически документи и обосновани в редица научни форуми. За да се отговори на очакванията в държавата и обществото за създаването на по-добра ефективност, бързина и контрол при разглеждането и решаването на делата от особена важност и засягащи националната сигурност, следва да бъдат предприети конкретни и ефективни мерки за изпълнение на основните задачи, свързани с новата стратегия за съдебна реформа и противодействие на престъпността. Усилията ни в тази връзка следва да бъдат насочени към получаване на точна и обективна представа за движението на делата и за причините, водещи до тяхното забавяне, давайки си сметка, че една от най-важните задачи е да се преодолее бавното правораздаване, да се намали до минимум отлагането на делата, да се преодолеят в тази насока обективните и субективните фактори. В тази връзка следва да бъде ангажирана пряко отговорността на административните ръководители на отделните военно-окръжни съдилища по отношение контрола, наблюдението и ускоряването на разглеждането и решаването на делата в разумни срокове. Същевременно председателят на апелативния съдебен орган следва да използва в тази насока и контролните си функции съобразно разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗСВ по отношение мониторинга и възможността да прави проверки на организацията на работата в дейността на съдиите от съответните съдилища. На тези работни срещи следва да се обсъждат и вземат организационни мерки за бързо и качествено приключване на делата. По върнатите дела от съда да се анализират и обобщават причините, да се вземат конкретни мерки и да се разработват правила за контрол съобразно спецификите по места.

Конкретните мерки, които трябва да бъдат предприети за постигането на тази цел и които имат организационен характер за преодоляване на негативните фактори, водещи до

неоправдано забавяне хода на наказателните дела, са следните:

- на първо място съдиите следва да насрочват делата бързо и ритмично, да проверяват предварително създадени ли са всички условия за гледане на делото, има ли някакви пречки, които биха могли да се решат в оперативен порядък-призоваване на свидетел по телефона, осигуряване на защитник, замяна на вещо лице, изискване от съответния орган отговор на поставени писмено искания и т.н. Тази мярка ще създаде по-добра организация за бързото и ефективно разглеждане на делата посредством активизиране на субективния фактор, какъвто в случая се явява съдията-докладчик, чиито задължения по извършването на подготвителните действия за разглеждане на делото в съдебно заседание са точно и ясно регламентирани в чл. 254-257 НПК.

- на следващо място отделните заседания, по възможност, да бъдат насрочвани през по-кратки периоди от време, което определено ще минимизира срока на процеса.

- председателите на състави да определят резервни дати и резервни съдебни заседатели.

- след постановяване на крайния съдебен акт от първоинстанционния съд веднага да бъде определена датата за разглеждане на делото на втора инстанция. По този начин ще се стимулират магистратите своевременно да изготвят мотивите си към първоинстанционната присъда, ще се скъси времето за придвижване на делата между инстанциите и ще се облекчи работата по призоваването на страните.

- да се въведе методология, по която делата да бъдат степенувани според техния вид и предмет на леки, стандартни и тежки с оглед времето, необходимо за разглеждането им, т.е. да се разработят времеви стандарти за движение на делата в първа инстанция. Така изискването за разумен срок ще бъде гарантиран елемент на справедлив съдебен процес.

- на следващо място председателите на съдебните състави следва да водят последователно твърда политика и при безпричинно неявяване на страните по делата, свидетелите, вещите лица и другите участници в процеса да прилагат с цялата строгост предвидените в закона санкции. Неведнъж налагането на глоби поради незаконосъобразно поведение на участниците в процеса безспорно е доказало както своя превантивен, така и

дисциплиниращ ефект.

- по дела с голям обем и голям брой свидетели за разпит, по които се предполага, че съдебното следствие ще продължи дълго, да бъдат назначавани от военноокръжните съдилища и запасни съдебни заседатели.

- председателите на състави да сезират съветите на адвокатските колегии за недопустимо процесуално поведение на адвокати. Действия от такъв характер неминуемо ще доведат до ангажиране на съответната дисциплинарна отговорност на адвокатите, злоупотребили с предоставените им от закона права и безспорно ще имат своята роля и значение за подобряване бъдещата организация на тяхната работа.

- напоследък много се злоупотребява и с хипотезата на чл. 7, ал. 2 НПК. Независимо че досъдебното производство има подготвителен характер, а съдебното такова заема централно място в процеса, прокурорът и разследващите органи, в пределите на своята компетентност, са длъжни да вземат всички мерки, за да осигурят разкриването на обективната истина и да вземат решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководят от закона. Наред с това те са длъжни да събират и проверяват както доказателствата, които разобличават обвиняемия или отегчават неговата отговорност, така и доказателствата, които оправдават обвиняемия или смекчават отговорността му. Ето защо разпоредбата на чл. 7, ал. 2 НПК не следва да демотивира органите на досъдебно производство при изпълнение на горепосочените им задължения, което, съчетано със своевременната и задълбочена подготовка на прокурорите за съдебните заседания и доброто познаване на материалите по делото, ще намали значително случаите на отлагания поради необходимостта от събиране на нови доказателства. Тези проблеми могат да бъдат предмет на обсъждане и решаване на общи съвместни работни срещи между отделните военни съдилища и прокуратури в страната.

- да се обръща внимание на административните ръководители на военните съдилища от апелативния район, които да контролират спазват ли подчинените им съдии изискванията на чл. 248, ал. 2 НПК. Пренебрегването от съдията-

докладчик на възложените му от закона задължения, съгласно разпоредбата на чл. 248, ал. 2 НПК, води до неоправдано разтакаване на участниците в процеса, до изразходването на излишни средства за заплащане на техните разноски, води до неоправдано „протакане“ на процеса и до създаване на усещане в обществото за липса на необходимия професионализъм.

- в съдилищата да се създадат модули за видеоконферентна връзка за разпит на свидетели и вещи лица по делегация, когато са от населени места, различни от местонахождението на съда. Въпреки ограничения бюджет трябва да се търсят начини поетапно такива модули за видеоконферентна връзка да бъдат създадени във всички военни съдилища и прокуратури. Едно от основните препятствия това да се случи по-скоро във времето е от финансов характер, но въпреки това е необходимо ВСС и Министерство на правосъдието да търсят всякакви начини и възможности за съответното финансиране на тази дейност, тъй като създаването на възможности за видео-конферентни разпити ще доведе, от една страна, неминуемо до ускоряване хода на процеса, по-бързото приключване на делата и спестяването както на средства, необходими за изплащането на съответните разноски, така и на определени дейности, свързани с осигуряването на участниците в процеса в съдебно заседание. Тази дейност ще сведе и до минимум риска от нежелани инциденти по време на конвоирането на лица, с които следва да бъдат извършвани процесуално-следствени действия, които могат да бъдат осъществени благодарение на видео конференция.

Приоритет за съда следва да бъде и правилното определяне на критериите за оценка на натовареността на магистратите и съдебните служители за постигане на равномерна натовареност. За целта е необходимо броят на висящи дела, разпределени на всеки отделен магистрат да бъде под ежемесечно наблюдение. В случай на повишен брой висящи дела и натовареност над средната за конкретен съдия, следва да се направи анализ на причините и да се предприемат действия за отпадането им. За постигане на добри резултати от значение е и усъвършенстване на разработения софтуерен продукт за разпределяне на делата на случаен принцип, както и изготвяне на критерии за разпределянето на делата на принципа на

случайния избор с оглед постигане на равномерна натовареност на магистратите. За равномерно разпределение на отделните съдебни служители, които работят с отделните съдии, следва да бъде приложен екипен принцип между магистрати и съдебни служители, както и да бъдат възлагани допълнителни функции на съдебните служители.

II. ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

За пълноценното прилагане на европейските стандарти в правораздаването е необходима компетентна, мотивирана и добре организирана съдебна администрация. Важна роля за постигането на тази цел виждам във внимателния и взискателен подбор на съдебните служители при условията на конкурсното начало и въвеждането на високи изисквания за тяхната професионална компетентност.

Необходимо е да се разработят и механизми за личната мотивация както на съдиите, така и на съдебните служители, тъй като последната играе важна роля за постигането на компетентно и своевременно правораздаване.

Усъвършенстването на административните процедури и повишаване нивото на работа с необходимите документи следва да бъдат постигнати чрез анализ на професионалната дейност на съда, като се гарантира спазването на всички изисквания за работа с документите съобразно Правилника за администрацията в съдилищата и другите нормативни актове. Важно значение има прилагането на една унифицирана система за подреждане на делата в съдебните деловодства, което да подпомага взаимозаменяемостта и преразпределението на работните задачи между съдебните служители. Пак от съществено значение е и изграждането на надеждна система за водене на съдебните протоколи, осигуряваща точност, навременност и вярност при отразяване на случилото се в съдебното заседание, както и своевременното предоставяне на протоколите на разположение на страните по делата. Това може да бъде оптимизирано чрез ефективен контрол по движението на документооборота.

За подобряване административната дейност и

организацията на съдебната администрация следва да бъде одобрен и организиран план на работното време без прекъсване, при спазване на трудовото законодателство, като наред с това се осигури прехвърляне и комбиниране на задачите на съдебните служители по време на обедната почивка. Същото може да се постигне по пътя и на обучението, с цел взаимозаменяемост и преразпределение на работните задачи. Следва да се запазят постигнатите досега положителни резултати по отношение организацията на работното време, като не се застъпват обедните почивки на служителите и се комбинират задачите им по време на обедната почивка.

Служителите следва да продължат да преминават обучение във връзка с взаимната им заменяемост и преразпределение на служебните им задачи. Ежемесечно следва да се изготвят индивидуални планове от служителите относно работата им през предходния месец.

За оптимизация на целите в съда следва да се разработи цялостна политика, включваща обучителен план за въвеждане в служебните задължения на новопостъпилите служители в съда.

За оптимизиране дейността на съда следва непрекъснато да се поддържа и повишава нивото на компетентност на персонала във Военно-апелативния съд, като се прави анализ и оценка на нуждите от обучение сред целия състав на съда, изготвят се обучителни планове и програми и се структурират по приоритети.

Добри резултати могат да бъдат постигнати и чрез използване на статистическите отчети като база за управленски решения, за ефективно разпределение на ресурсите и ограничаване забавянето на делата, както и за изготвяне и планиране на бюджета.

III. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Кадровата политика, даваща ясно предимство на кариерното израстване, неминуемо има своя принос и играе важна роля в целия този процес на управление на съдебната система. Управлението на кадрите винаги е имало за цел

подобряване на кадровия подбор и осигуряване на кадрова стабилност. В тази насока следва административният ръководител да следи за точното и еднакво спазване на съответните нормативни документи и най-вече на утвърдените с Методиката за атестиране на съдия, прокурор, следовател, административен ръководител и заместник на административен ръководител правила относно критериите и показателите за атестиране при кадровото израстване на съдиите. В тази насока следва да се следи атестирането да не се осъществява формално от помощните атестационни комисии, а да се прави обективен и задълбочен анализ и преценка на работата и качествата на атестирания магистрат.

Веднъж в годината следва да се отчита и анализира и дейността на съдебната администрация, като се обръща внимание и се планира както щатната ѝ численост, така и нейната структура, с оглед изникналите нужди и необходимост от оптимизиране на работата ѝ. В тази насока, ако е необходимо, могат да се извършат промени във вида и бройките на съответните длъжности, като някои бъдат закрити, а други пък трансформирани.

За гарантиране и подобряване качеството на кадровия подбор е необходимо да се повишава професионализма в дейността на атестационни комисии, което може да става чрез съответните обучения в НИП, срещи с членове на ВСС от съответната комисия, обмяна на опит и работни срещи.

Следва да се извършва и подобряване досиетата на магистратите и съдебните служители чрез създаването и на електронни такива, съдържащи подробна информация за техния служебен статус и придобита професионална квалификация.

IV. МЕДИЙНА ПОЛИТИКА

Нито една от заложените по-горе цели не би могла да има необходимия ефект без осъществяване на отговорна и коректна медийна политика. За постигането на тази цел е необходимо да бъдат предприети съвместни усилия с административните ръководители – председателите на военните съдилища в страната, с техните заместници и с магистратите в тях да бъде създаден един позитивен и

реалистичен, професионален и обществен облик на военно-съдебната система. Ниската ѝ натовареност естествено не може да бъде отречена, но не бива да се игнорира и факта, че военните съдилища са институция, работеща пряко за опазване и гарантиране стабилността на отношенията, свързани с отбраната и националната сигурност на страната. Същите освен че са най-значими, се явяват и строго специфични, което дава своя допълнителен отпечатък, принос и своеобразие на обсъждания показател.

Като основна стратегията на съда виждам и изграждането на трайни отношения с гражданското общество, който процес естествено не би могъл да стане без коректното партньорство и посредничество на свободните медии.

На база разбиране в отношенията, принципност в действията и коректност на информацията следва да се търси повишаване на доверието и съпричастността на гражданите към военно-съдебната система, която, въпреки по-ниската си натовареност и независимо от своята специфика, в дейността си по прилагане на законите защитава техните права и законни интереси така както всички останали съдилища.

Магистратите говорят със своите актове на професионален език и именно тук е ролята и значението на служителите за връзки с обществеността, които следва да сведат до знанието на обществото правната тематика и проблематика на по-достъпен и разбираем език за отделния гражданин. Много често обществото остава с погрешно усещане или разбиране за липса на справедливо правосъдие или за отказ от правосъдие поради несвоевременно популяризиране и поясняване същността на правораздавателната дейност. Ето защо тези служители е необходимо своевременно да запознават обществеността с съответното правно събитие при спазване правилата за конфиденциалност, съблюдаване изискванията за защита на личните данни и опазване и ненакърняване достойнството на участниците в процеса.

За популяризиране дейността на военните съдилища и за повишаване на доверието на гражданите в работа им все по-често и по-голямо внимание следва да се отделя на „Деня на отворените врати“, което събитие следва да се организира и провежда ежегодно, с амбицията да стане една добра традиция.

За провеждане на инициативата обществеността ще бъде информирана посредством интернет-страницата на съответния военен съд, а по същество гражданите и целевите групи ще бъдат запознавани със спецификата и естеството на работа на военните магистрати и техните функции.

Не на последно място, мисля, че важно задължение на председателя е да работи да не се прекъсва естествената връзка между съда и държавните институции, с които естеството на работа налага взаимодействие, а така също и с други представители на държавата и обществото. Ето защо ръководството на Военно-апелативния съд следва да има активност, насочена навън, с идеята да се идентифицират различни насоки за възможното взаимодействие с външни за военните съдилища субекти, като военна полиция, пробационни служби, държавни и общински институции. В изпълнение и на стратегията за наказателна политика за периода 2010 – 2014 г., където е посочена необходимостта от активизиране на диалога с неправителствения сектор, следва да се засили и взаимодействието със специализирани НПО, адвокатура и др. Недопустимо е консерватизмът, формалността и предпазливостта да се използват като оправдание военните съдилища да не развиват и да не поддържат ефективни работни отношения с институции и неправителствените организации, което неминуемо ще доведе до оптимизация на работата, до преодоляване на неправилни и неефективни практики и други.

Или обобщено казано, следва чрез медийната си политика да направим нашата дейност максимално разбираема и близка до хората.

V. ДОСТЪП ДО ПРАВОСЪДИЕ

Трябва да се търсят начини и възможности за изграждане на идентични системи за предоставяне на информация по електронен път и така да се преодолее проблемът с разнородните интернет-страници на съдилищата и с различното ниво на достъп до информация и възможност за извършване на справки. Сега фактически всеки съд има своя собствена интернет-страница, която обаче не се използва активно като инструмент за контакт с медиите и обществото. В

повечето интернет страници на съдилищата се публикуват основно номерата на делата, насрочените открити съдебни заседания и крайните съдебни актове. Може да се помисли да бъдат публикувани още банкови сметки, образци на документи, годишните доклади за дейността на съда, статистически таблици и вътрешни правила със свободен достъп до тях.

Създаденият електронен интернет-портал за справки по делата на Военно-апелативния съд позволява на страните в процеса, на адвокати, граждани и представители на медиите да получат нужната им информация за движението на делото. От своя страна това способства за повишаване публичността и достъпа до информация и до утвърждаване на ефективността на правораздаването. В същото време така се постига и усъвършенстване на организацията и вътрешния контрол на работните процеси. С оглед улеснение на страните и обезпечаване на бързина за получаване на търсената информация ще положи усилия и ще работя за приемане на нова интернет-страница на съда съобразно Проекта за унифициране на интернет страницата на съдилищата – чрез уеднаквяване на стила, средствата за разработване, архитектурата, дизайна, качеството, обема, съдържанието и други. Така достъпът на информация до крайния потребител ще бъде значително улеснен, а ефективността от внедряването на продукта – много висока.

Следва да се положат усилия за оптимизиране работата в деловодството, като се премине към засилен обмен на информацията по електронен път, в резултат на което да се намали времето за въвеждане на данни в деловодната система. Това ще доведе до минимизиране на допусканите грешки при прехвърляне на данните от хартиен в електронен вид, а същевременно ще се постигне и намаляване разхода на консумативи - хартия и тонер. Тези усилия трябва да се доразвиват с оглед постигане създаването и на пълни електронни досиета на делата в съгласуван от административните ръководители на съдилищата формат, които да следват движението на делата в различните инстанции.

С оглед темповете на развитие на информационните технологии считам за необходимо внедряването и на актуален софтуерен продукт за работа на изградената и много добре

функционираща в съда система за управление на съдебните дела, тъй като голяма част от работните места са оборудвани с Windows 2000 и XP, а е необходимо инсталирането на Windows 7, което налага подмяната на старите работни станции и сървъри, за което трябва да се търсят и финансови възможности.

Осъществяването на посочените мерки налага необходимостта да се търси ефективно използване на информационните технологии за постигане на прозрачност на правораздавателната дейност, улесняване движението на делата, подобряване справочната дейност по отношение на тях и подобряване обслужването на гражданите. При реализирането на предложените мерки ще се постигне адекватна информационна обезпеченост за всички заинтересовани страни, което ще направи работата на съда по-прозрачна и предвидима, а това, от своя страна, неминуемо ще доведе до подобряване достъпа до правосъдие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От анализа на данните в годишните доклади е видно, че съществуват обективни причини, които определят трайна тенденция за намаляване броя на делата, които се образуват и разглеждат във военните съдилища. Ясно изразената тенденция за редуциране на числения състав на въоръжените сили, както и перспективите за продължаване на този процес и извършването в момента съкращаване на броя на военните инфраструктурни обекти, определят обективната основа за намаляване на натовареността на военните съдилища и прокуратури. Тъй като подсъдността на военните съдилища законодателно е обвързана от качеството на субекта на престъплението, то е налице пряка зависимост между рязкото намаляване на числеността на армията и инфраструктурните обекти и значителното намаляване на броя делата, които се образуват и разглеждат във военните съдилища и прокуратури. Водим от тези съображения намирам, че образуването и движението на делата във военните съдилища следва да бъде предмет на един постоянен мониторинг и ако тенденцията към намаляване броя на делата продължи да се проявява, би следвало, след обстойно проучване и анализ и след съответното обсъждане и изясняване на

причините и условията за това, да се предприеме ново етапно редуциране и реструктуриране на военните съдилища в страната. Това обаче следва да е крайна мярка и въпросното реструктуриране на системата следва да се извърши чрез закриване като крайна мярка единствено на съдилища, в които има установена трайна тенденция за намаляване на образуваните дела, съответно, да се извърши преразпределение на съдебните райони на закритите съдилища към съдебните райони на останалите натоварени военни съдилища. Естествено, че всичко това следва да стане след съгласуване с министъра на отбраната и впоследствие с министъра на правосъдието, каквито са и изискванията на ЗСВ. Предложенията за закриване на отделни военни съдилища и прокуратури следва да са съпроводени с анализ и план за преразпределение на съдебните райони към оставащите военни съдилища, съответно с мерки за икономично и гъвкаво управление и разглеждане на делата, включително за управление на съдебните сгради и съдебните служители.

Уважаеми членове на ВСС,

с намерението и желанието да осъществя приемственост на добрите практики и да утвърдя доброто име на един традиционно много добре организиран, ефективно работещ и прозрачен в правораздавателната си работа съд, какъвто е ВАпС, аз имам увереността и амбицията, че мога да осигуря тази приемственост и да постигна още по-добри резултати, ако заслужа Вашето доверие и бъда избран за административен ръководител – Председател на Военно-апелативния съд – София.

21. 11. 2014 г.

гр. София

ИЗГОТВИЛ:

полк. ДИМИТЪР ФИКИИН